

Adı:

Tarih:

Hatalardan öğrenmek

Öykülerde kişiler zamanla değişebilir. Okurken kişinin başta nasıl olduğuna, sonra neler yaşadığına ve sonunda nasıl değiştiğine dikkat et.

Satranç Turnuvası

Efe satranç oynamayı dedesinden öğrenmişti. Okulda bir satranç turnuvası düzenleneceğini duyunca hemen adını yazdırdı. Kendine çok güveniyordu çünkü dedesini birkaç kez yenmişti.

İlk maçında karşısına Nehir çıktı. Efe hızlı hızlı hamle yaptı, hiç düşünmeden taşlarını ilerletti. Nehir ise her hamleden önce uzun uzun düşündü. Maçı Nehir kazandı.

Efe çok üzüldü. Eve dönünce olanları dedesine anlattı. Dedesi onu dinledi ve "Satrançta acele eden kaybeder. Her hamleden önce rakibinin ne yapabileceğini düşün." dedi.

Efe sonraki haftalarda her gün dedesiyle oynadı. Artık hamle yapmadan önce durup düşünüyordu. Kaybettiği maçların hamlelerini deftere yazıp nerede hata yaptığını buldu.

Bir sonraki turnuvada Efe yine Nehir'le karşılaştı. Bu kez maç çok uzun sürdü ve berabere bitti. Maçtan sonra Nehir, Efe'ye "Çok gelişmişsin." dedi. Efe, kaybetmenin de insana bir şey öğrettiğini anlamıştı.

1. Efe ilk maçı neden kaybetti?

- ☐ a) Satranç kurallarını bilmediği için ☐ b) Hamlelerini düşünmeden, acele ederek yaptığı için
☐ c) Maça geç kaldığı için

2. Efe turnuvaya adını yazdırırken nasıl hissediyordu?

- ☐ a) Korkuyordu. ☐ b) Kendine çok güveniyordu. ☐ c) Sıkılıyordu.

3. Dedesi Efe'ye ne öğütledi?

- ☐ a) Her hamleden önce rakibinin ne yapabileceğini düşünmesini ☐ b) Satrancı bırakmasını
☐ c) Daha hızlı oynamasını

4. Olayları oluş sırasına göre diz. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Efe turnuvaya adını yazdırdı. ☐ Dedesi Efe'ye öğüt verdi.
☐ Efe hatalarını deftere yazdı. ☐ Efe ile Nehir'in ikinci maçı berabere bitti.
☐ Nehir ilk maçı kazandı.

5. Efe ikinci turnuvada Nehir'i yendi.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

6. Efe'nin kaybettiği maçların hamlelerini deftere yazması neyi gösterir?
- ☐ a) Hatalarından öğrenmek istediğini ☐ b) Satranca kızdığını
- ☐ c) Defter toplamayı sevdiğini
7. Metnin ana fikri hangisidir?
- ☐ a) Satranç çok zor bir oyundur. ☐ b) Turnuvalar uzun sürer.
- ☐ c) Hatalarımızdan ders alıp çalışırsak gelişiriz.
8. Nehir'in "Çok gelişmişsin." sözü Efe'de hangi duyguyu uyandırmış olabilir?
- ☐ a) Öfke ☐ b) Sevinç ve gurur ☐ c) Korku

Bağlama sözcükleri: de ve ki

Ve ekleme yapar, veya ile ya da seçenek sunar, ama karşıtlık bildirir, çünkü neden bildirir, ile birliktelik anlatır: Annemle ve babamla parka gittik ama hava soğuktu.

9. Ali geldi, Ayşe _____ geldi.
(ki / de / da)
10. Öyle çok güldük _____ karnımız ağrıdı.
(ki / de / ama)
11. Akşam yemeğinde balık _____ köfte yiyebiliriz.
(ama / ki / veya)
12. Çok çalıştı _____ yarışmada birinci olamadı.
(çünkü / ama / ki)
13. Şemsiyeni al _____ yağmur yağacak.
(çünkü / ama / veya)
14. Bağlama sözcüğünü göreviyle eşleştir. (Eşleştir.)
1. ve	a) neden bildirir
2. ama	b) dahi, bile anlamı katar
3. çünkü	c) ekleme yapar
4. veya	d) karşıtlık bildirir
5. de	e) seçenek sunar
15. Hangi cümlede de, "dahi" anlamında bir bağlaçtır?
- ☐ a) Bahçede oynuyoruz. ☐ b) Kardeşim de bizimle gelecek. ☐ c) Evde kimse yoktu.
16. Bir baktım ki kapı açık. Bu cümlede ki, iki cümleyi birbirine bağlamıştır.
- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Neden-sonuç ilişkisi

Neden, bir olayın niçin gerçekleştiğini; sonuç ise bu nedenle ortaya çıkan durumu anlatır. Yollar buz tuttuğu için araçlar yavaş gitti. Yolların buz tutması neden, araçların yavaş gitmesi sonuçtur.

17. Gece boyunca kar yağdığı için okullar tatil edildi. Bu cümlede neden hangisidir?

- ☐ a) Okulların tatil edilmesi ☐ b) Gece boyunca kar yağması

18. Düzenli spor yaptığı için Elif'in vücudu güçlendi. Bu cümlede sonuç hangisidir?

- ☐ a) Elif'in vücudunun güçlenmesi ☐ b) Düzenli spor yapması

19. Nedeni sonucuyla eşleştir. (Eşleştir.)

1. Hava sıcaklığı sıfırın altına düştü.	a) Çok su boşa aktı.
2. Bitki günlerce sulanmadı.	b) Söz varlığı zenginleşti.
3. Çok kitap okudu.	c) Yaprakları sarardı.
4. Musluğu açık unuttu.	d) Göldeki su dondu.

20. Akşam çok geç yattım, _____ sabah uyanmakta zorlandım.

(bu yüzden / çünkü / ama)

21. Yoğun sisten _____ uçaklar kalkamadı.

(için / dolayı / ile)

22. Olayları neden-sonuç zincirine göre sırala. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Barajdaki su yükseldi. ☐ Baharda dağlardaki karlar eridi. ☐ Derelerin suyu arttı.

23. Yollar buz tuttu. Araçlar yavaş gitti. Bu iki cümle neden-sonuç ilişkisiyle nasıl birleştirilir?

- ☐ a) Araçlar yavaş gittiği için yollar buz tuttu. ☐ b) Yollar buz tuttuğu için araçlar yavaş gitti.
☐ c) Yollar buz tuttu ama araçlar yavaş gitti.

24. Güneş battığı için hava karardı. Bu cümlede havanın kararması nedendir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Cevap anahtarı

1. b) Hamlelerini düşünmeden, acele ederek yaptığı için
2. b) Kendine çok güveniyordu.
3. a) Her hamleden önce rakibinin ne yapabileceğini düşünmesini
4. Efe turnuvaya adını yazdırdı. → Nehir ilk maçı kazandı. → Dedesi Efe'ye öğüt verdi. → Efe hatalarını deftere yazdı. → Efe ile Nehir'in ikinci maçı berabere bitti.
5. Yanlış İkinci maç berabere bitti.
6. a) Hatalarından öğrenmek istediğini
7. c) Hatalarımızdan ders alıp çalışırsak gelişiriz.
8. b) Sevinç ve gurur
9. de Ayşe sözcüğünün son ünlüsü e olduğu için de yazılır.
10. ki
11. veya
12. ama
13. çünkü
14. 1-c, 2-d, 3-a, 4-e, 5-b
15. b) Kardeşim de bizimle gelecek. Bahçede ve evde sözcüklerindeki -de, yer bildiren bir ektir.
16. Doğru
17. b) Gece boyunca kar yağması
18. a) Elif'in vücudunun güçlenmesi
19. 1-d, 2-c, 3-b, 4-a
20. bu yüzden
21. dolayı Sisten dolayı, sis yüzünden demektir.
22. Baharda dağlardaki karlar eridi. → Derelerin suyu arttı. → Barajdaki su yükseldi.
23. b) Yollar buz tuttuğu için araçlar yavaş gitti.
24. Yanlış Güneşin batması neden, havanın kararması sonuçtur.